

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
DEPARTMENT OF HEALTH CARE OF KHARKIV REGIONAL STATE
ADMINISTRATION
DEPARTMENT OF SCIENCE AND EDUCATION OF KHARKIV REGIONAL
STATE ADMINISTRATION
DEPARTMENT OF HEALTHCARE OF KHARKIV CITY COUNCIL
KHARKIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY

GENDER. ECOLOGY. HEALTH

Proceedings
of the VII International Scientific and Practical Conference

(Kharkiv, April 22–23, 2021)

Kharkiv
KhNMU
2021

ББЛ 60.542.21
УДК 314.334.43
Г 34

Редакційна колегія

В. А. Капустник, В. М. Лісовий, В. В. М'ясоєдов, І. В. Лещина, І. В. Летік,
О. Я. Гречаніна, К. І. Карпенко, Г. М. Кожина, С. О. Краснікова.

*Друкується за рішенням вченої ради
Харківського національного медичного університету.
Протокол № 5 від 22 квітня 2021 р.*

Г 34 Гендер. Екологія. Здоров'я: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 22–23 квітня 2021 р.) / ред. кол. : В. А. Капустник, В. М. Лісовий, В. В. М'ясоєдов та ін. – Харків : ХНМУ, 2021. – 232 с.

У збірнику представлено результати наукових досліджень фахівців та молодих науковців з навчальних закладів Харкова, 12 міст України, вчених із Швеції, Італії, Чехії, Сербії, Індії, Туреччини, Білорусії, Польщі, Хорватії, Німеччини, Вірменії. Доповіді присвячено гендерним аспектам медицини та екології, а також дослідженню перспектив гендерної медицини у контексті пандемії covid-19. Для науковців, викладачів, аспірантів та всіх зацікавлених.

**UDC 314.334.43
LBC 60.542.21**

Editorial board

V.A. Kapustnyk, V.M. Lisovyi, V.V. Myasoedov, I.V. Leshchina, I.V. Letik,
O.Y. Hrechanina, K.I. Karpenko, H.M. Kozhyna, and S.O. Krasnikova.

*Published by the decision of the Academic Council of
Kharkiv National Medical University.
Protocol # 5 of April 22, 2021.*

G 34 Gender. Ecology. Health: Proceedings of the VII International Scientific and Practical Conference (Kharkiv, April 22–23, 2021) / editorial board : V. A. Kapustnyk, V. M. Lisovyi, V. V. Myasoedov and others. – Kharkiv: KhNMU, 2021. – 232 p.

The collection presents the results of scientific research of specialists and young scientists from educational institutions of Kharkiv, 12 cities of Ukraine, scientists from Sweden, Italy, Czech Republic, Serbia, India, Turkey, Belarus, Poland, Croatia, Germany, and Armenia. The reports focus on gender aspects of medicine and ecology, as well as research on the prospects of gender medicine in the context of the covid-19 pandemic. For scientists, teachers, graduate students, and anyone interested.

виникненням «третьої психіки – не чоловічої і не жіночої», содомічної за своєю суттю. Майбутнє цієї цивілізації – вельми примарне майбутнє «третьої статі», яку не знає та не терпить природа [1].

Філософсько-антропологічне дослідження співвідношення чоловічого та жіночого в творчості В. Розанова показало, що ідеї цього філософа можна назвати концептуальним протистоянням андроцентризму сучасної культури. Важливою відмінністю його концепцій сексуальності є утвердження жіночої суб'єктивності, яка є рівноцінною чоловічій. Філософ прагне до ототожнення «чоловічого» і «жіночого», а гендерні відмінності детерміновані біологічно і/або метафізично, що визначає їхній вічний та незмінний характер.

Таким чином, В. Розанов у своїй стилістиці, акцентованій увазі до тілесності, дуже близький до сучасної гендерної антропології та може розглядатися як її предтеча.

Література

1. Розанов В.В. Собрание сочинений. В мире неясного и нерешенного. Из восточных мотивов / Под. общ. ред. А. Н. Николукина. М.: Республика, 1995. – 462 с.

2. Розанов В.В. Собрание сочинений. Во дворе язычников / Под. общ. ред. А. Н. Николукина. М.: Республика, 1999. – 463 с.

3. Розанов В.В. Уединенное. Том 2. – М.: Правда, 1990. – 712 с. – («Из истории отечественной философской мысли», приложение к журналу «Вопросы философии»)

4. Tolstov I.V., Petrushov V.M. The anthropology of gender by Vasil Rosanov and the ethics of sexual difference by Luce Irigaray // *Anthropological Measurements of Philosophical Research*. – 2019. – N 15. - P. 145-154. – Way of Access : DOI: 10.15802/ampr.v0i15.157013

Утюж І.Г. ,

Запорізький державний медичний університет

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ

Пандемія COVID-19 чітко показала, що світ може діяти спільно і швидко, щоб змінити всі аспекти нашого суспільства та економіки, від освіти та охорони здоров'я до соціальних домовленостей і нових умов праці. Тому, основним питанням порядку денного є трансформація сучасності, в основі якої є ідея збереження і турботи про життя. Останні геополітичні зустрічі (наприклад, Давос-2020), тільки підтверджують реалізацію даної ідеї. І тому проблема здоров'я, у тому числі суспільного здоров'я, стає актуальною як ніколи. Якщо бути справедливими, пандемія коронавірусного захворювання не тільки об'єднала світ в боротьбі із захворюванням, але і чітко показала

непідготовленість систем охорони здоров'я більшості країн, навіть високо розвинутих.

Отже, соціально-філософське дослідження феномену суспільного здоров'я дозволяє визначити і дослідити ризики і фактори, що впливають на стан і процес відтворення системи суспільного здоров'я в Україні. Треба зазначити, що суспільне здоров'я є елементом національної безпеки держави, а національну безпеку слід розглядати як стан соціальної системи. Конституцією України визнано людину, її життя й здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю. В прогресивних ідеологемах пост-капіталістичної реальності більшості цивілізованих країн західноєвропейського геополітичного простору, здоров'я – це людський капітал, інвестування в який є роботою та обов'язком як окремої людини, так і держави.

На думку вітчизняних і зарубіжних науковців, здоров'я визначається як чинник життєвого комфорту громадянина, радості життя, сімейного щастя, це вагома частка духовного благополуччя [1-4]. Але зазначимо, що в умовах кризи капіталізму і неоліберальних реформ медицини в Україні, ситуація з COVID – 19, показала, що державну потребу формувати і зберігати суспільне здоров'я нації було підмінено ринковою доцільністю. І як зазначає Jennifer Cohen: «Під час пандемії COVID-19 ринковий егоцентризм став джерелом зростання смертності та захворюваності. Прагнення до одержання прибутку може обмежити доступ населення до основних ресурсів, необхідних для підтримки здоров'я, тим самим завдаючи шкоду окремим людям і, можливо, всьому суспільству. Прагнення до прибутку також може підірвати потенціал системи охорони здоров'я в зв'язку з неправильним розподілом товарів, які є вхідними ресурсами охорони здоров'я» [2].

Зрозуміло, що прагнення до прибутку в системі «лікар-пацієнт-держава-бізнес», очевидно підриває потенціал системи охорони здоров'я, і зрозуміло, що прибуток є вихідним пунктом капіталізму. Щоб зняти дане протиріччя, яке пов'язано з соціальним капіталом, держава і повинна взяти на себе відповідальність справедливого співіснування і перерозподілу ресурсів. Неправильний розподіл ресурсів всередині ринку дає обґрунтування відповідальності держави за здоров'я, яке є суспільним благом.

А.Свінціцький зазначає: «Головною метою держави в галузі охорони здоров'я є забезпечення умов для досягнення максимальних термінів природної тривалості життя, високої якості духовного й фізичного здоров'я, ефективної репродукції здорової нації. Держава захищає громадян та оточуюче їх середовище шляхом створення розвиненої законодавчої й нормативно-правової бази, виходячи з Конституції України, міжнародних конвенцій та інших угод про захист прав, здоров'я та гідності людини» [1].

Підсумовуючи зауважимо, що більшість країн створили посткапіталістичну ситуацію розвитку медицини, і держава бере на себе відповідальність за збереження здоров'я своєї нації. Щодо ситуації в Україні,

то сучасна українська медицина, в особі медичних працівників прикладає максимум зусиль для ефективного функціонування медичної системи, але якщо триматись на ентузіазмі людей, в умовах нездорової капіталістичної конкуренції країна, довго не протримаємось. І тоді нам залишиться сподіватись, що тільки самолікування і буде доступним для наших громадянам.

Література

1. Свінціцький А. Здоров'я населення як важливий чинник державоутворення та національної безпеки // Електронний ресурс. Режим доступу: http://ir.library.nmu.com/bitstream/123456789/2174/1/%D0%9F%D0%9B_2013_2_7-13.pdf

2. Jennifer Cohen. COVID-19 Capitalism: The Profit Motive versus Public Health // *Public Health Ethics*, Volume 13, Issue 2, July 2020, Pages 176–178, <https://doi.org/10.1093/phe/phaa025>

3. Зачем нужна политика Здоровье-2020. - ВОЗ, <http://www.euro.who.int/ru/health-topics/health-policy/health-2020-the-european-policy-for-health-and-well-being/about-health-2020/why-health-2020>

4. Людський розвиток в Україні. Модернізація соціальної політики: регіональний аспект (колективна монографія) / за ред. Е.М. Лібанової; Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України. – К., 2015. – 356 с.

Фельдман Д.А.,

Харківський національний медичний університет

ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ: ПЕРЕБІГ ГОСТРОГО ІНФАРКТУ МІОКАРДА З СУПУТНІМ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ

Мета. Проаналізувати гендерні відмінності перебігу гострого інфаркту міокарда з супутнім цукровим діабетом 2 типу.

Матеріали і методи. Обстежено 120 хворих, які були розподілені на 2 групи (1 група - хворі на гострий інфаркт міокарда (ГІМ) з супутнім цукровим діабетом (ЦД) 2 типу (n=70), 2 група – хворі на ГІМ без ЦД 2 типу (n=50)). Хворі 1-ої групи були розподілені на 3 підгрупи в залежності від ступеня тяжкості ЦД 2 типу. Усім хворим проводили клінічні, лабораторні та інструментальні обстеження. Обстеження пацієнтів проводилося на базі КНП «Міська клінічна лікарня №27» ХМР у кардіологічному відділенні для хворих на гострий інфаркт міокарда та Харківської клінічної лікарні на залізничному транспорті №1 філії «Центр охорони здоров'я» Акціонерного товариства «Українська залізниця» у 1-ому кардіологічному відділенні.

Результати. Серед всіх обстежуваних було 60 чоловіків та 60 жінок. Кожному з обстежуваних хворих було визначено індекс маси тіла (ІМТ). У чоловіків середнє значення ІМТ дорівнювало 27,87 кг/м², у жінок – 30,87 кг/м². Середнє значення ІМТ у жінок відповідало ожирінню 1 ступеня.

<i>Толстов І.В.</i> ГЕНДЕРНА АНТРОПОЛОГІЯ В. РОЗАНОВА	131
<i>Утюж І. Г.</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я: СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ	133
<i>Фельдман Д.А.</i> ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ: ПЕРЕБІГ ГОСТРОГО ІНФАРКТУ МІОКАРДА З СУПУТНИМ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ	135
<i>Фесенко Г. Г., Фесенко Т. Г.</i> ГЕНДЕРНІ ПРАКТИКИ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ПРОЕКТІВ ГЕНДЕРНОГО БЮДЖЕТУВАННЯ)	136
<i>Філянїна Н.М.</i> ЖІНКИ В ЕКОЛОГІЧНИХ РУХАХ ПРАВА ЛЮДСТВА НА ЧИСТЕ ТА БЕЗПЕЧНЕ ДОВКІЛЛЯ	138
<i>Фролова Т.В., Стенкова Н.Ф., Осман Н.С</i> ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОЛІМОРФІЗМУ ВSMІГЕНУ VDR У ДІТЕЙ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ	140
<i>Черніта В.О.</i> ГІПЕРГОМОЦИСТЕЇНЕМІЯ ЯК ОБТЯЖЛИВИЙ ФАКТОР АКТИВНОСТІ ОСТЕОАРТРОЗУ У ЖІНОК В ПОСТМЕНОПАУЗІ З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2 ТИПУ	141
<i>Чопорова О.І.</i> ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ТУБЕРКУЛЬОЗНОГО ПРОЦЕСУ ЛЕГЕНІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ЙОГО ЛОКАЛІЗАЦІЇ	142
<i>Шароватова О.П., Цимбал Б.М.</i> ЗАПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ СКЛАДОВОЇ ДО ЗМІСТУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ	144
<i>Шевченко З. В.</i> ДО ПОНЯТТЯ ВНУТРІШНЬООСОБИСТІСНОГО ГЕНДЕРНОГО КОНФЛІКТУ	145
<i>Шейко А. О.</i> ЧИ ТАК СТРАШНІ ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ ЯК ЇХ МАЛЮЮТЬ	147
<i>Шкодїна А.В.</i> СУДОВО-МЕДИЧНА ЕКСПЕРТИЗА СТАТЕВОЇ НАЛЕЖНОСТІ: ПРОБЛЕМИ ТРАНСГЕНДЕРНОГО ПЕРЕХОДУ	148
<i>Юрко К.В., Меркулова Н.Ф., Лєсна А.С.</i> ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНИХ ПРОЯВІВ COVID-19	150

Наукове видання

ГЕНДЕР. ЕКОЛОГІЯ. ЗДОРОВ'Я
Матеріали
VII Міжнародної науково-практичної конференції
(Харків, 22– 23 квітня 2021 року)

Опубліковано в авторській редакції

Відповідальний за випуск: Карпенко К. І.

Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times ET.
Умов. друк. арк. 13,49. Наклад 250 прим. Замов. № 0611/3-21.

Редакційно-видавничий відділ ХНМУ,
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавництв, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.
пр. Науки, 4, м. Харків, 61022
izdatknmurio@gmail.com

Надруковано з готових оригінал-макетів друкарні ФОП Петров В. В.
Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.
Запис № 2400000000106167 від 08.01.2009 р.
61144, м. Харків, віл. Гв. Широнінців, 79в, к. 137, тел. (057)778-60-34
e-mail: bookfabrik@mail.ua